

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 3005-A

**DODATKOWE SPRAWOZDANIE
KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA**

**o rządowym projekcie ustawy o grobach weteranów
walk o wolność i niepodległość Polski (druk nr 2902)**

Sejm na 72. posiedzeniu w dniu 21 listopada 2018 r. – zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu – skierował ponownie projekt ustawy zawarty w druku nr 3005 do Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w celu rozpatrzenia poprawek zgłoszonych w drugim czytaniu.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka po rozpatrzeniu poprawek na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2018 r.

wnosi:

Wysoki Sejm raczy następujące poprawki:

1) w art. 2:

a) w ust. 1 po pkt 2 dodać pkt 3 w brzmieniu:

„3) innych niż wskazane w pkt 1 i 2 osób, które brały czynny udział w Powstaniu Warszawskim, a także innych osób, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2017 r. poz. 681 oraz z 2018 r. poz. 369) lub w art. 1–4 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r. poz. 276).”

b) ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Organem odpowiedzialnym za zapewnienie godnej pamięci i należytej ochrony miejscom spoczynku osób, o których mowa w ust. 1, jest Prezes Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwany dalej „Prezesem Instytutu Pamięci”, który, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach, realizuje to zadanie we współpracy z właściwymi organami władzy publicznej, w szczególności wojewodami i wójtami (burmistrzami, prezydentami miast), a także związkami wyznaniowymi, organizacjami społecznymi zajmującymi się upamiętnianiem i otaczaniem opieką miejsc pamięci narodowej oraz członkami rodzin osób, o których mowa w ust. 1.”

c) ust. 3 nadać brzmienie:

„3. Organy władzy publicznej, w szczególności organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego, są obowiązane do współdziałania z Prezesem Instytutu Pamięci w realizacji zadań, o których mowa w ust. 2.”;

– KP PO

– odrzucić

Uwaga: Poprawkę nr 1 należy głosować łącznie z poprawką nr 3.

2) w art. 3 ust. 3 nadać brzmienie:

„3. Wpis do ewidencji grobu znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następuje w drodze decyzji na wniosek osoby fizycznej, fundacji, stowarzyszenia, kościoła lub związku wyznaniowego, innej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, lub z urzędu.”;

– KP PO

– odrzucić

Uwaga: Poprawkę nr 2 należy głosować łącznie z poprawką nr 4.

3) w art. 3 ust. 8 nadać brzmienie:

„8. Prezes Instytutu przed wpisaniem grobu do ewidencji bada, czy grób, którego dotyczy wniosek o wpis do ewidencji, spełnia kryteria uznania go za grób weterana walk o wolność i niepodległość Polski, o których mowa w art. 2 ust. 1.”;

– KP PO

– odrzucić

4) w art. 11 skreślić ust. 1;

– KP PO

– odrzucić

5) po art. 17 dodać art. 17a–17c w brzmieniu:

„Art. 17a. W ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2017 r. poz. 681 oraz z 2018 r. poz. 369) w art. 6 w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Zwierzchni nadzór nad nimi polegający na sprawdzaniu i kontrolowaniu działań pod względem legalności i podejmowania w tym zakresie decyzji administracyjnych sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z zachowaniem uprawnień przysługujących Kościołom i innym związkom wyznaniowym oraz wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 921) oraz Prezesowi Instytutu Pamięci na podstawie art. 4 oraz innych ustaw.”.

Art. 17b. W ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2017 r. poz. 912) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Jeżeli na terenie cmentarnym znajduje się grób, wobec którego została wydana decyzja, o której mowa w art. 7a ust. 1, wydanie decyzji o użyciu terenu cmentarnego na inny cel wymaga zgody Prezesa Instytutu Pamięci

Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, zwanego dalej „Prezesem Instytutu Pamięci”.”;

2) po art. 7 dodaje się art. 7a–7c w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. W odniesieniu do grobu osoby, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia ... o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. ...), Prezes Instytutu Pamięci może wydać decyzję o zakazie użycia grobu do ponownego pochowania.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może być wydana przez Prezesa Instytutu Pamięci z urzędu lub na uzasadniony wniosek właściwego wojewody, organizacji społecznej zajmującej się upamiętnianiem i otaczaniem opieką miejsc pamięci narodowej lub członka rodziny osoby zmarłej, o którym mowa w art. 10 ust. 1.

3. Do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650).

4. O wszczęciu postępowania w sprawie zakazu użycia grobu do ponownego pochowania zawiadamia się właściwego wojewodę, wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub związek wyznaniowy oraz członków rodziny osoby zmarłej, o których mowa w art. 10 ust. 1, a także ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej. Podmioty te, a także organizacje społeczne zajmujące się upamiętnianiem i otaczaniem opieką miejsc pamięci narodowej, mogą w ciągu miesiąca od dnia otrzymania zawiadomienia lub od dnia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej przedstawić opinię w sprawie zasadności wydania decyzji, o której mowa w ust. 1. O prawie do przedstawienia opinii należy poinformować w zawiadomieniu i ogłoszeniu.

5. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie o prawie do wniesienia skargi do sądu administracyjnego, o której mowa w ust. 7, i podlega doręczeniu właściwemu wojewodzie oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) lub związkowi wyznaniowemu. W przypadku, gdy decyzja została wydana na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2, podlega ona doręczeniu również wnioskodawcy.

6. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, nie przysługuje odwołanie ani wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

7. Właściwemu wojewodzie, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) lub związkowi wyznaniowemu przysługuje skarga do sądu administracyjnego na decyzję, o której mowa w ust. 1, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369, 1370 i 2451 oraz z 2018 r. poz. 650). W przypadku, gdy decyzja, o której mowa w ust. 1, została wydana na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2, skarga do sądu administracyjnego przysługuje również wnioskodawcy. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania decyzji.

8. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może być uchylona przez Prezesa Instytutu Pamięci z urzędu lub na uzasadniony wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2. Do decyzji w przedmiocie uchylecia decyzji, o której mowa w ust. 1, przepisy ust. 4–7 stosuje się odpowiednio.

Art. 7b. Koszty utrzymania, w tym remontów, grobów, wobec których wydano decyzję, o której mowa w art. 7a ust. 1, są ponoszone ze środków budżetu państwa.

Art. 7c. 1. Prezes Instytutu Pamięci, za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może powierzyć jednostce samorządu terytorialnego lub organizacji społecznej zajmującej się upamiętnianiem i otaczaniem opieką miejsc pamięci narodowej, za ich zgodą, obowiązek utrzymania grobu, wobec którego wydano decyzję, o której mowa w art. 7a ust. 1.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 6 ust. 3–5 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. z 2017 r. poz. 681 oraz z 2018 r. poz. 369).”.

Art. 17c. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2017 r. poz. 2204 oraz z 2018 r. poz. 20, 305 i 663) w art. 262 po § 1 dodaje się § 1a i 1b w brzmieniu:

„§ 1a. Kto znieważa zwłoki, prochy lub miejsce spoczynku osoby, o której mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia ... o grobach weteranów walk o wolność i niepodległość Polski (Dz. U. poz. ...), podlega karze grzywny, ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 1b. W razie skazania za przestępstwo określone w § 1a sąd może orzec nawiązkę na wskazany cel społeczny, związany z ochroną miejsc spoczynku weteranów walk o wolność i niepodległość Polski, w szczególności na rzecz organizacji społecznej zajmującej się upamiętnianiem i otaczaniem opieką miejsc pamięci narodowej.”.

– KP PO

– odrzucić

Uwaga: Przyjęcie niektórych poprawek spowoduje konieczność zmiany numeracji przepisów ustawy.

Warszawa, dnia 22 listopada 2018 r.

Sprawozdawca

Przewodniczący Komisji

/-/ Daniel Milewski

/-/ Stanisław Piotrowicz